

**gemeente
TEYLINGEN**

ISD Bollenstreek
T.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 255
2160 AG LISSE

Verzenddatum 7-3-2016	zaaknummer 155384	afdeling Bedrijfsvoering
onderwerp Financieel kader 2017-2020	uw kenmerk	behandeld door Martin Martens
	bijlage 1	telefoon 14 0252

Postbus 149
2215 ZJ Voorhout
gemeente@teylingen.nl
www.teylingen.nl
T 14 0252
F 0252 - 783 599

Bestuurscentrum
Raadhuisplein 1
Voorhout

Gemeentekantoor
Wilhelminalaan 25
Sassenheim

Geachte bestuur,

Bijgaand treft u aan een afschrift van een brief van 19 februari 2016 van het bestuurlijk overleg financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen van gemeenten in de regio Hollands-Midden over het financieel kader voor de gemeenschappelijke regelingen 2017-2020.

Ons college heeft op 19-1-2016 besloten de inhoud van deze brief van toepassing te verklaren op alle gemeenschappelijke regelingen. Het financiële kader waar u bij het opstellen van de begroting 2017-2020 rekening mee moet houden:

- De prijsindexatie voor 2017 bedraagt 0,75% t.o.v. 2016
- De uniforme taakstelling als aandeel in een mogelijk neerwaartse (reële) ontwikkeling van het Gemeentefonds bedraagt 0,00% t.o.v.2016

Burgemeester en wethouders van Teylingen,

~~J. Covers~~
secretaris

~~C.G.J. Breuer~~
burgemeester

Colleges van B&W van de gemeenten
in het samenwerkingsgebied
Hollands-Midden

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
Fax: (0172) 465 564
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Datum
--	--	2016/7399	19 februari 2016

Inlichtingen bij	Doorkiesnummer	Afdeling
De heer M. Roelands	Tel: (0172) 465786	Financiën

Onderwerp
Financiële kaderstelling gemeenschappelijke
regelingen Hollands-Midden voor begrotingen
2017-2020

Geacht college,

Hierbij treft u de brief aan die ik namens het financieel overleg van gemeenten in Hollands-Midden heb verzonden aan onderstaande gemeenschappelijke regelingen/openbare lichamen in Hollands-Midden:

- Veiligheidsregio Hollands-Midden
- Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland
- Regio Hollands-Midden
- Omgevingsdienst West-Holland
- Omgevingsdienst Midden-Holland
- Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg/GGD
- Belastingamenwerking Gouwe-Rijnland

Deze aan de gemeenschappelijke regelingen verzonden brief bevat de "Financiële kaderstelling voor de begrotingen 2017 van de gemeenschappelijke regelingen in de regio Hollands-Midden". Deze kaderstelling is in het bestuurlijk overleg van 16 december 2015 vastgesteld.

Financiële kaderstelling 2017

Samengevat luidt de financiële kaderstelling voor 2017 als volgt:

1. Voortzetting van de systematiek van financiële kaderstelling voor de begrotingen 2017-2020, waarbij de methode van bepaling van de indexering ongewijzigd blijft en de *methode* voor bepaling van de taakstelling wordt bijgesteld.
2. De taakstelling wordt gekoppeld aan de trendmatige ontwikkeling van het Gemeentefonds voor het eerste begrotingsjaar en de 3 hierop volgende jaren, waarbij pas bij een gemiddelde krimp van het Gemeentefonds boven het *drempelpercentage* van *circa 2% per jaar* sprake zal zijn van een taakstelling voor de gemeenschappelijke regelingen.

3. De indexering voor 2017 bedraagt 0,75% t.o.v. 2016.
4. De nacalculatie van de indexering voor 2016 is hierin verwerkt.
5. De uniforme taakstelling voor alle gemeenschappelijke regelingen als aandeel in de neergang van het Gemeentefonds in 2017 bedraagt 0,00% t.o.v. 2016.
6. De Algemene Reserves van de gemeenschappelijke regelingen blijven *in beginsel* gemaximeerd op de standen per 01-01-2013 (inclusief resultaatbestemming 2012).

Proces

De financiële kaderstelling voor 2017 is op 16 december 2015 op hoofdlijnen besproken en vastgesteld in het bestuurlijk financieel overleg van gemeenten in Hollands-Midden. In de maand januari 2016 heeft nog een nadere afstemmingsronde met de individuele gemeenten plaatsgevonden. Deze nadere afstemmingsronde heeft niet tot bijstellingen van het op 16 december 2015 vastgestelde kader geleid.

Evaluatie en aanpassingen van het instrument van financiële kaderstelling

Met de "Financiële kaderstelling" hebben de gemeenten in Hollands-Midden sinds 2010 een instrument om hun bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen jaarlijks op een vaste wijze aan te passen aan de inflatie en aan de veranderingen in hun eigen financiële situatie ten gevolge van rijksbezuinigingen. Vorige jaar leek met ingang van 2017 een einde te komen aan de jarenlange krimp van het Gemeentefonds. Dit was aanleiding om de vraag te stellen in hoeverre in de toekomst nog behoefte aan dit instrument zou bestaan.

De ambtelijke werkgroep heeft in 2015 de werking van het instrument geëvalueerd. Als onderdeel van de evaluatie is gesproken met de controllers van de gemeenschappelijke regelingen. Uit de evaluatie blijkt waardering voor het instrument voor wat betreft het op een voorspelbare en eenduidige wijze geven van duidelijkheid over de toe te passen prijsindexatie. Dat met het instrument tevens op een voorspelbare en eenduidige wijze een bijdrage wordt gevraagd voor de gevolgen van de rijksbezuinigingen bij de gemeenten wordt geaccepteerd. Wel geeft het merendeel van de gemeenschappelijke regelingen het signaal af geen ruimte meer te zien voor nieuwe *algemene* taakstellingen.

De uitkomsten van deze evaluatie vormen voor het bestuurlijk financieel overleg voldoende aanleiding om het instrument naar de toekomst toe voort te zetten. Op twee punten wordt het instrument bijgesteld:

Streven naar financiële rust in de relatie met gemeenschappelijke regelingen

Een mogelijke taakstelling is nu gekoppeld aan het groei- of krimpcijfer van het Gemeentefonds voor het eerstkomende jaar. Dit cijfer verandert echter per Gemeentefonds-circulaire. Om de onrust die uitgaat van deze schommelingen zoveel mogelijk buiten te sluiten kijken we in het vervolg naar de gemiddelde ontwikkeling van het Gemeentefonds in de eerstkomende vier jaren.

Daarbij willen we niet iedere schommeling in het Gemeentefonds laten leiden tot een bijstelling van de gemeentelijke bijdragen. Om dit te bereiken hanteren we in de toekomst een drempelpercentage van *circa* 2% per jaar.

Die 2% per jaar is dus geen hard grensgetal. Dit voorbehoud maken we expliciet met als doel altijd op basis van de dan geldende situatie, in de geest van dit instrument te kunnen handelen. Jaarlijks beoordeelt de bestuurlijke klankbordgroep, uiteraard alleen wanneer sprake is van krimp van het Gemeentefonds in de eerstkomende vier jaren, of deze krimp van een dusdanige omvang is dat een bijdrage van de gemeenschappelijke regelingen hierin op zijn plaats zou zijn. Uitgaande van het richtgetal van gemiddeld 2% per jaar, zal hier in het geval de totale krimp over de vierjaars periode - bijvoorbeeld - 7,9% (dus gemiddeld 1,98% per jaar) bedraagt veel eerder sprake van zijn, dan wanneer deze - ook weer als voorbeeld - 3,4% (dus gemiddeld 0,85% per jaar) bedraagt.

Indien de bestuurlijke klankbordgroep van oordeel is dat een nieuwe taakstelling op zijn plaats is, zal zij dit ter goedkeuring voorleggen aan het bestuurlijk financieel overleg van gemeenten in Hollands-Midden.

Gezamenlijk trap-af betekent niet gezamenlijk trap-op

De afgelopen jaren hebben de gemeenschappelijke regelingen via dit instrument een bijdrage geleverd aan het opvangen van de gevolgen van de rijksbezuinigingen bij de gemeenten. Dit samen "trap-af" gaan betekent echter niet dat de gemeenschappelijke regelingen bij een groeiend Gemeentefonds via dit instrument ook samen "trap-op" gaan.

Afgezien van de jaarlijkse compensatie voor prijsstijgingen kunnen de gemeentelijke bijdragen aan een gemeenschappelijke regeling alleen stijgen als het betreffende Algemeen Bestuur een specifiek besluit daarover neemt (bijvoorbeeld ter compensatie van een hogere kwaliteit en/of omvang van de dienstverlening). Een dergelijk besluit komt echter nooit voort uit de werking van dit instrument.

Proces kaderstelling 2018

Het streven is om de financiële kaderstelling voor de begrotingen voor 2018 uiterlijk 30 november 2016 vast te stellen en te communiceren. Om dit te bereiken zullen in maart 2016 de benodigde ambtelijke en bestuurlijke overleggen die daarvoor nodig zijn, worden ingepland.

Met vriendelijke groet,
namens het financieel overleg van gemeenten in Hollands-Midden,

M.H. du Chatinier
Wethouder van Alphen aan den Rijn

Bijlage: brief met kenmerk 2016/7332 gestuurd aan de Dagelijks Besturen

Dagelijks Besturen van de
Gemeenschappelijke Regelingen in de
regio Hollands-Midden
Ter attentie van de secretaris

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
Fax: (0172) 465 564
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Datum
--	--	2016/7332	19 februari 2016
Inlichtingen bij		Doorkiesnummer	Afdeling
De heer M. Roelands		Tel: (0172) 465786	Financiën

Onderwerp
Financiële kaderstelling gemeenschappelijke
regelingen Hollands-Midden voor begrotingen
2017-2020

Geacht Bestuur,

Met de "Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen" beschikken de gemeenten in de regio Hollands-Midden sinds 2010 over een gedragen instrument om met alle gemeenschappelijke regelingen waarin zij deelnemen uniforme afspraken te maken over indexering en algemene taakstelling voor de op te stellen begrotingen.

Deze brief informeert u over de financiële kaderstelling voor uw begroting 2017-2020 zoals deze op 16 december 2015 in het bestuurlijk financieel overleg van gemeenten in Hollands-Midden is vastgesteld.

Samenvatting Financiële kaderstelling 2017

1. Voortzetting van de systematiek van financiële kaderstelling voor de begrotingen 2017-2020, waarbij de methode van bepaling van de indexering ongewijzigd blijft en de *methode* voor bepaling van de taakstelling wordt bijgesteld.
2. De taakstelling wordt gekoppeld aan de trendmatige ontwikkeling van het Gemeentefonds voor het eerste begrotingsjaar en de 3 hierop volgende jaren, waarbij pas bij een *gemiddelde* krimp van het Gemeentefonds boven het *drempelpercentage* van *circa 2% per jaar* sprake zal zijn van een taakstelling voor de gemeenschappelijke regelingen.
3. De indexering voor 2017 bedraagt 0,75% t.o.v. 2016.
De nacalculatie van de indexering voor 2016 is hierin verwerkt.
4. De uniforme taakstelling voor alle gemeenschappelijke regelingen als aandeel in de neergang van het Gemeentefonds in 2017 bedraagt 0,00% t.o.v. 2016.
5. De Algemene Reserves van de gemeenschappelijke regelingen blijven *in beginsel* gemaximeerd op de standen per 01-01-2013 (inclusief resultaatbestemming 2012).

Ons kenmerk
2016/7332

Datum
19 februari 2016

Blad
2

In de bijlagen bij deze brief zijn achtereenvolgens een volledige beschrijving van de financiële kaderstelling en een toelichting op de totstandkoming van de hierin voor 2017 opgenomen percentages opgenomen.

Met vriendelijke groet,
namens het financieel overleg van gemeenten in Hollands-Midden,

M.H. du Chatinier
Wethouder van Alphen aan den Rijn

Bijlage 1: Financiële kaderstelling voor de begrotingen 2017-2020

NR	KADERSTELLING 2016	WIJZIGING KADERSTELLING 2017
A	INDEXERING	
1	De indexering te baseren op de publicatie van de nominale ontwikkeling (gebaseerd op het BBP uit de MEV) in de Septembecirculaire (t-2) van het nieuwe begrotingsjaar.	Ongewijzigd. Het indexcijfer BBP voor 2017 in de Septembecirculaire 2015 bedraagt 0,50%.
2	De indexering toepassen op de bijdrage per inwoner of een andere van toepassing zijnde verrekengrondslag.	Ongewijzigd.
3	De indexering op basis van de vastgestelde index BBP voor begroting jaar (t) op basis van de Septembecirculaire (t-1) na te calculeren per bijdrage inwoner of een andere van toepassing zijnde verrekengrondslag en deze nacalculatie te verwerken in de indexering voor begroting (t+1).	Ongewijzigd, Het indexcijfer BBP voor 2016 in de Septembecirculaire 2015 bedraagt 1,00%. Voor 2016 is in de kaderstelling 2016 een indexering toegepast van 0,75%. De nacalculatie van 2016 leidt derhalve tot een correctie van de index voor 2017 van $(1,00\% - / - 0,75\% =) +0,25\%$ De toegestane indexering voor 2017 komt daarmee uit op $(0,50\% + 0,25\% =) 0,75\%$
4	De meerjarenraming bij voorkeur op te stellen op basis van contante prijzen.	Ongewijzigd.
5	Indien de gemeenschappelijke regeling zijn meerjarenraming in lopende prijzen opstelt, de gemeenschappelijke regeling te verzoeken ter informatie ook een overzicht van de meerjarenraming te leveren op basis van contante prijzen.	Ongewijzigd.

NR	KADERSTELLING 2016	WIJZIGING KADERSTELLING 2017
B	TAAKSTELLING	
6	<p>De gemeenschappelijke regelingen een uniforme taakstelling mee te geven ten opzichte van de meerjarenraming 2016-2019.</p>	<p>De gemeenschappelijke regelingen een uniforme taakstelling mee te geven ten opzichte van de meerjarenraming 2017-2020.</p> <p>De taakstelling wordt alleen geëffectueerd bij een verwachte – in de betreffende 4-jaarsperiode – gemiddelde jaarlijkse krimp van het Gemeentefonds van <i>circa</i> 2% per jaar of meer.</p> <p>Bij een gemiddelde jaarlijkse krimp van het Gemeentefonds van <i>circa</i> 2% per jaar of meer wordt een nieuwe algemene taakstelling voor de begroting (t) opgelegd ter grootte van het reële krimpprocentage van de Algemene Uitkering in jaar (t).</p> <p>Nieuw m.i.v. 2017 is dus de introductie van een drempelpercentage. De toevoeging van "<i>circa</i>" beoogt aan te geven dat deze drempel van 2% <i>per jaar</i> geen absoluut gegeven is.</p> <p>Deze 2% is een richtgetal¹, dat de bestuurlijke klankbordgroep jaarlijks hanteert bij haar beoordeling van of de gemeenten te maken hebben van een <i>materiële</i> achteruitgang van het Gemeentefonds, waarvoor een bijdrage van de gemeenschappelijke regelingen aan deze achteruitgang – indachtig de uitgangspunten van dit instrument – op zijn plaats is.</p>
7	<p>De taakstelling bedraagt voor de begroting 2016 0,34% ten opzichte van 2015.</p>	<p>De taakstelling bedraagt voor de begroting 2017 0,00% ten opzichte van 2016.</p>

¹ In het theoretische geval dat de totale krimp van het Gemeentefonds over 4 jaar bijvoorbeeld 7,9% zou bedragen, zou bij het hanteren van een *absolute* drempel van gemiddeld 2% of meer per jaar geen bijdrage van de gemeenschappelijke regelingen aan deze achteruitgang van het Gemeentefonds gevraagd kunnen worden. Dit terwijl 7,9% over vier jaar toch zeker als materiële (wezenlijk) aangemerkt kan worden. Door te stellen dat voor het drempelpercentage wordt uitgegaan van een *richtgetal*, beoogt het bestuurlijk financieel overleg te voorkomen dat door een te rigide formulering van deze kaderstelling niet in de geest van dit instrument gehandeld kan worden.

NR	KADERSTELLING 2016	WIJZIGING KADERSTELLING 2017
8	<p>Vanaf 2017 laat het Gemeentefonds o.b.v. de Septembercirculaire 2014 een reële ontwikkeling van +1,00% in 2017, +1,57% in 2018 en +3,21% in 2019 zien.</p> <p>Na jaren van "trap-af", laten de prognoses een periode van "trap-op" zien. Dit is een trendbreuk met het oog op de grondgedachte achter deze regeling: gemeenschappelijke regelingen een evenredige bijdrage te laten leveren aan de verwachte neergang van het Gemeentefonds.</p> <p>Vanaf 2017 voorzien we nu t.o.v. 2016 op basis van de huidige circulaires en de voorliggende kaderstelling geen nieuwe taakstellingen.</p> <p>Voorgesteld wordt de voor 2017 geplande evaluatie van deze Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen te vervroegen naar 2015, om ten behoeve van de kaderstelling voor 2017-2020 binnen de regio aangepaste kaderstelling terzake vast te kunnen stellen.</p>	<p>Het mechanisme binnen de financiële kaderstelling waarbij de omvang van de financiële bijdragen van gemeenten aan gemeenschappelijke regelingen zijn gekoppeld aan de algemene, reële ontwikkeling van het Gemeentefonds blijft gehandhaafd.</p> <p>Uit de in 2015 uitgevoerde evaluatie blijkt de financiële kaderstelling:</p> <ul style="list-style-type: none">• een <i>gewaardeerd</i> instrument te zijn voor het geven van duidelijkheid over de toegestane indexatie;• een <i>geaccepteerd</i> instrument te zijn voor het doorvoeren van algemene taakstellingen als bijdrage aan het opvangen van krimpende financiële kaders bij gemeenten. <p>Wel ziet het merendeel van de gemeenschappelijke regelingen geen ruimte meer voor nieuwe algemene taakstellingen.</p> <p>Met de introductie van een drempelpercentage voor de inwerkingtreding van een nieuwe taakstelling wordt de werking van het instrument met het oog op de gebleken volatiele ontwikkeling van het Gemeentefonds gedempt om daarmee financiële rust richting de gemeenschappelijke regelingen te kunnen bieden. Pas bij een <i>materiële</i> (wezenlijke) achteruitgang van het Gemeentefonds van gemiddeld <i>circa 2% per jaar of meer</i> over de voorliggende vierjaars periode wordt weer een bijdrage van de gemeenschappelijke regelingen gevraagd.</p> <p>Opwaartse aanpassingen ("trap-op?") van gemeentelijke bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen anders dan uit hoofde van de vaststelling van de toegestane prijscompensatie vallen <i>buiten de scope</i> van dit instrument.</p> <p>Opwaartse aanpassingen van de gemeentelijke bijdragen kunnen alleen voortkomen uit specifieke besluitvorming hierover in de afzonderlijke Algemeen Besturen van de GRen.</p>

NR	KADERSTELLING 2016	WIJZIGING KADERSTELLING 2017
9	De taakstelling is van toepassing op de bijdrage per inwoner of een andere verrekeningsgrondslag zoals kostprijs product of uurtarief.	Ongewijzigd.
10	Het gaat om een reële verlaging van de bijdrage, dus onder verrekening van de prijsontwikkeling op basis van de index BBP en taakwijziging.	Ongewijzigd
C	IMPLEMENTATIE & RAPPORTAGE	
11	Aan de gemeenschappelijke regeling te verzoeken zelf aan te tonen hoe de taakstelling gerealiseerd kan worden.	Ongewijzigd
12	<p>De bezuinigingslijn is standaard. Indien een gemeenschappelijke regeling een zwaarwegende reden heeft om deze taakstelling niet haalbaar of reëel te achten, doet zij hiervan een actieve melding in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling. De uitzondering vraagt dus om bewijsvoering.</p> <p>De gemeenschappelijke regeling meldt uiterlijk 31 januari van (t-1) aan de deelnemers of zij de taakstelling voor begroting jaar (t) gaat realiseren in de komende begroting.</p> <p>In het geval dat de gemeenschappelijke regeling de taakstelling geheel of gedeeltelijk niet kan realiseren, geeft zij dit gemotiveerd aan.</p>	Ongewijzigd
13	<p>Deze financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen is zonder uitzondering op tenminste onderstaande gemeenschappelijke regelingen in de regio Hollands-Midden van toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none">• Veiligheidsregio Hollands Midden• Samenwerkingsorgaan Holland-Rijnland• Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Midden-Holland	Ongewijzigd, met dien verstande dat het Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Midden-Holland is omgevormd tot de GR Regio Midden-Holland.

NR	KADERSTELLING 2016	WIJZIGING KADERSTELLING 2017
	<ul style="list-style-type: none">• Omgevingsdienst West-Holland• Omgevingsdienst Midden-Holland• Regionale dienst Openbare gezondheidszorg/GGD• Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	
14	<p>De algemene reserves van de gemeenschappelijke regelingen zijn gemaximeerd op de standen per 01-01-2013 (inclusief resultaatbestemming 2012).</p> <p>Een positief rekeningresultaat vloeit terug naar de deelnemers.</p>	<p>De algemene reserves van de gemeenschappelijke regelingen zijn <i>in beginsel</i> gemaximeerd op de standen per 01-01-2013 (inclusief resultaatbestemming 2012).</p> <p>Een positief rekeningresultaat vloeit <i>in beginsel</i> terug naar de deelnemers.</p> <p>De toevoeging van de "<i>in beginsel</i>" beoogt alleen aan te geven dat dit instrument weliswaar een kader stelt aan de omvang van de algemene reserves en bestemming van mogelijke positieve rekeningresultaten, maar dat de <i>definitieve</i> besluitvorming over reservevorming en bestemming van het rekeningresultaat blijft voorbehouden aan de afzonderlijke Algemeen Besturen van de gemeenschappelijke regelingen.</p>
15	<p>De gemeenschappelijke regelingen nemen in hun begrotingen en jaarrekeningen een paragraaf op over de toepassing van het kader en de ontwikkeling van het eigen vermogen.</p> <p>De ambtelijke werkgroep stelt jaarlijks in maart een samenvattend overzicht op over de toepassing van het kader bij de gemeenschappelijke regelingen.</p>	Ongewijzigd.

Bijlage 2: Toelichting op de kaderstelling voor de begrotingen 2017–2020

Prijsontwikkeling

In de Septembercirculaire 2015 is de volgende prijsontwikkeling van het BBP weergegeven:

Tabel 2.2.4 Prijsontwikkeling bruto binnenlands product 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Prijsontwikkeling bbp	0,8%	1,0%	½%	½%	½%

Op basis van deze verwachte prijsontwikkeling zou de toegestane prijsindexatie voor 2017 0,5% bedragen.

De kaderstelling corrigeert echter ook voor de juistheid van de voor het vorige begrotingsjaar afgegeven toegestane prijsindexatie. Daarvoor vergelijken we het prijsindexcijfer voor 2016 zoals deze vorig jaar aan de Septembercirculaire 2014 ontleend is met het prijsindexcijfer voor 2016 o.b.v. de huidige Septembercirculaire.

In de Septembercirculaire 2014 werd de volgende prijsontwikkeling afgegeven:

Tabel 2.2.4 Prijsontwikkeling bruto binnenlands product 2014-2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Prijsontwikkeling bbp	½%	1¼%	¾%	½%	½%	½%

De prijsindexatie voor 2016 valt dus 0,25% hoger uit, zoals in onderstaande tabel is berekend:

	2016	2017
Berekening index 2017		
Index o.b.v. pBBP Septembercirculaire 2015	1,00%	0,50%
Index o.b.v. Financiële kaderstelling 2016	0,75%	
Verschil	0,25%	0,25%
Indexering 2017		0,75%

De toegestane prijsindexatie voor 2017 o.b.v. deze kaderstelling bedraagt daarmee de eerder genoemde 0,5% over 2017 plus de correctie van +0,25% over 2016 ofwel: 0,75%.

De prijsindexatie voor 2017 bedraagt 0,75% t.o.v. 2016.
De nacalculatie van de indexering voor 2016 is hierin verwerkt.

Ontwikkeling Gemeentefonds

De reële ontwikkeling van het Gemeentefonds voor de periode 2017-2020 (o.b.v. Septembercirculaire 2015) is hieronder weergegeven.

	2017	2018	2019	2020
Algemene mutaties Gemeentefonds				
1. Samen Trap op en af. cumulatief over de periode 2015 – 2018:	-34	230	282	324
2. Dreigende korting bezuinigingspakket zomer 2013 op basis van Oranjeakkoord. (voorlopige inschatting)	0	0	0	0
3. Korting voor instandhouding BTW-compensatiefonds.	0	0	0	0
4. Algemene korting op het sub-cluster onderwijshuisvesting, zonder taakmutatie.	0	0	0	0
5. Korting voor lagere apparaatskosten door opschaling gemeenten	-70	-70	-70	-70
6. Ontwikkeling uitkeringsbasis door toe- of afname van het aantal uitkeringseenheden zoals inwoners, woningen, uitkeringsontvangers	0	0	0	0
7. Aanpassen BTW plafond	0	0	0	0
Het totaal van de mutaties bedraagt	-104	160	212	254
Omvang gemeentefonds bij begin van het jaar	15.420	15.500	15.755	15.719
Nominale ontwikkeling GF	-0,67%	1,03%	1,35%	1,62%
Af: prijsindex BBP	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%
Reële ontwikkeling GF	-1,17%	0,53%	0,85%	1,12%

Deze reële ontwikkeling van het Gemeentefonds vormt gegeven het met ingang van 2017 hanteren van een drempelpercentage van circa 2% per jaar geen noodzaak voor het opleggen van een nieuwe algemene taakstelling voor de begrotingen 2017 van de gemeenschappelijke regelingen.

De uniforme taakstelling als aandeel in een mogelijk neerwaartse (reële) ontwikkeling van het Gemeentefonds voor 2017 bedraagt 0,00% t.o.v. 2016.